

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Είναι γνωστό πως η καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης δημιουργεί στους πολίτες ανασφάλεια δικαίου, αβεβαιότητα, σύγχυση και προστριβές μεταξύ τους. Ως εκ τούτου, ενίοτε, είναι απαραίτητη η αναθεώρηση ορισμένων διατάξεων της νομοθεσίας, με στόχο την προσαρμογή τους στο νέο κοινωνικό και νομικό περιβάλλον που εκάστοτε διαμορφώνεται, για την, όσο το δυνατόν, καλύτερη εξυπηρέτηση των νέων κοινωνικών αναγκών και την παροχή ταχείας και ουσιαστικής δικαιοσύνης, υπό το πρίσμα, βεβαίως, των ραγδαίων εξελίξεων τόσο της ελληνικής όσο και της ευρωπαϊκής νομολογίας. Οι νομολογιακές αυτές εξελίξεις χαρακτηρίζονται από τάση παροχής ακόμη περισσότερων δικαιωμάτων στον κατηγορούμενο, αλλά και περαιτέρω διευκολύνσεων ώστε να επιτευχθεί ακόμη περισσότερη επιτάχυνση της ποινικής διαδικασίας. Πέραν τούτων, με τη δυναμική που διαμορφώνεται, επιβάλλεται και η επιτάχυνση των διαδικασιών, χωρίς όμως να αλλάζει η ποιότητα της απονεμόμενης δικαιοσύνης, η οποία σαφώς αποτελεί υπέρτερο αγαθό έναντι της επιτάχυνσης. Το παρόν σχέδιο νόμου επιφέρει ουσιαστικές βελτιώσεις στη λειτουργία των δικαστηρίων, προσαρμόζει συγκεκριμένες διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας στις σύγχρονες ανάγκες αλλά και στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ακόμη δε αναθεωρεί ορισμένες ρυθμίσεις, επειδή δεν απέδωσαν στην πρακτική τους εφαρμογή τα αναμενόμενα.

Με το κεφάλαιο Α' του σχεδίου νόμου τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ.) και του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων.

Ειδικότερα, με το άρθρο 1 ορίζεται συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο πρέπει να προσδιορίζονται για εκδίκαση οι αγωγές, αιτήσεις και εφέσεις που κατατίθενται προς εκδίκαση στα πολιτικά δικαστήρια. Η διάταξη δεν θίγει την αυτοδιοίκηση των δικαστηρίων, εφόσον η αύξηση των υποθέσεων που προσδιορίζονται στα πινάκια των πολιτικών δικαστηρίων θα εξακολουθήσει να γίνεται με απόφαση των αρμόδιων δικαστικών οργάνων.

Με το άρθρο 2 λαμβάνεται πρόνοια για την ταχύτερη εκδίκαση των ποινικών υποθέσεων. Ο προσδιορισμός των τελευταίων για εκδίκαση ύστερα από δύο ή και τρία έτη επιφέρει συχνά την παραγραφή των εγκλημάτων μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης ή και τη μακρά παραμονή των κατηγορουμένων στις φυλακές μέχρι την εκδίκαση της έφεσής τους. Έτσι κρίθηκε αναγκαίο να αναλαμβάνουν την προεδρία των ποινικών δικαστηρίων έμπειροι δικαστές με ιδιαίτερες ικανότητες στη διεύθυνση της ποινικής διαδικασίας, οι οποίοι θα υπηρετούν στο ποινικό τμήμα επί δύο έτη. Έτσι η εκδίκαση των υποθέσεων θα επιταχύνεται, αφού οι προεδρεύοντες θα έχουν την εμπειρία να εντοπίζουν τα καίρια σημεία της εκδικαζόμενης πράξης.

Με το άρθρο 3 τροποποιείται το άρθρο 23 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. ως προς την κατανομή των μελών του Αρείου Πάγου στα Τμήματα, με απόφαση της Ολομέ-

λειας σε συμβούλιο, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τούτο στοχεύει στην αντιμετώπιση των αναγκών που προκύπτουν από την αποχώρηση μεγάλου αριθμού αντιπροέδρων και αρεοπαγιτών, λόγω συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας κατά τα επόμενα έτη. Το έτος 2005 αποχωρούν 17 και το έτος 2006 21 μέλη.

Περαιτέρω με το άρθρο 4 λαμβάνεται πρόνοια, ώστε να αποφεύγεται το φαινόμενο της μακροχρόνιας παραμονής των ιδίων δικαστικών υπαλλήλων σε θέσεις διευθυντών και προϊσταμένων τμημάτων στα μεγάλα δικαστήρια και εισαγγελίες της χώρας, πράγμα που επιφέρει δυσλειτουργίες. Αντίθετα, η υποχρεωτική εναλλαγή τους ανά τριετία, θα επιφέρει ανανέωση, προσφορά νέων ιδεών και θα συντελέσει ουσιαστικά στην επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης, κάτι που αποτελεί βεβαίως και το στόχο του νομοσχεδίου. Τα ίδια ισχύουν και για τους υπαλλήλους των τμημάτων ή των αυτοτελών γραφείων, εκτός αν, κατά την κρίση των αρμόδιων οργάνων διοίκησης, από τις μετακινήσεις τους θα διαταραχθεί η ομαλή λειτουργία της υπηρεσίας.

Με το κεφάλαιο Β' τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 5 επέρχεται τροποποίηση στη διαδικασία της προκαταρκτικής εξέτασης, ώστε αυτή να λειτουργήσει ουσιαστικά. Δίνονται στον ύποπτο τα πλήρη δικαιώματα του κατηγορουμένου, έτσι ώστε ο αρμόδιος εισαγγελέας να έχει πλήρη γνώση των θέσεων των διαδίκων, να εκτιμήσει αν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις για την άσκηση της ποινικής δίωξης και να προσδώσει τον ορθό νομικό χαρακτηρισμό στη διωκόμενη πράξη. Έτσι, αποτρέπεται η άσκηση δίωξης χωρίς επαρκή στοιχεία, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται στον ύποπτο πλήρης άσκηση των υπερασπιστικών του δικαιωμάτων.

Με το άρθρο 6 επιχειρείται να εξαλειφθεί το φαινόμενο της μακράς σειράς δικών με αφορμή την αρχική δίκη. Με βάση το άρθρο 59 του Κ.Ποιν.Δ., όπως ισχύει σήμερα, οι «παρεπόμενες» δίκες αναβάλλονται συνεχώς, μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης επί της κύριας δίκης. Όμως οι αλληπάλληλες αυτές αναβολές, έχουν ως μόνο αποτέλεσμα την επί σειρά ετών ταλαιπωρία των διαδίκων αλλά και την επιβάρυνση των Ποινικών Δικαστηρίων. Με τη νέα ρύθμιση είναι βέβαιο ότι τα φαινόμενα αυτά θα εξαλειφθούν.

Με το άρθρο 7 ορίζεται ότι την ιδιότητα του κατηγορουμένου δεν θα αποκτά, όπως μέχρι σήμερα, εκείνος που απλά αναφέρεται στη μήνυση, στην έγκληση, στην αίτηση ή στην έκθεση για αξιόποινη πράξη, αλλά μόνο εκείνος σε βάρος του οποίου ρητά ασκήθηκε από τον εισαγγελέα ποινική δίωξη και αφού βεβαίως έχει προηγηθεί η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης.

Με το άρθρο 8 προβλέπεται η εκδίκαση του εγκλήματος της συκοφαντικής δυσφήμισης ανώνυμης εταιρίας ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου. Πρόκειται πράγματι, για έγκλημα σοβαρό και, όπως και τα άλλα εγκλήματα που ήδη περιλαμβάνονται στο άρθρο 114 παρ. Α περίπτ. δ' του Κ.Π.Δ., επιβάλλεται να εκδικάζεται όχι από έναν αλλά από περισσότερους δικαστές με αυξημένη εμπειρία.

Με το άρθρο 9 προβλέπεται η δυνατότητα τήρησης των πρακτικών της δίκης που διεξάγεται για κακούργημα, με φωνοληψία. Έτσι διασφαλίζεται η ακριβής απόδοση της εικόνας της ποινικής δίκης και η ευχέρεια ελέγχου των πρακτικών και της απόφασης από τα ανώτερα δικαστήρια που θα επιλαμβάνονται, μετά την άσκηση ενδίκων μέσων, των υποθέσεων αυτών.

Με το άρθρο 10 επιδιώκεται η επιτάχυνση ακόμη περισσότερο της προδικασίας, έτσι ώστε να αποφεύγεται η διεξαγωγή «διπλής ανακριτικής έρευνας», ιδίως όταν έχει ενεργηθεί ήδη πλήρης έρευνα των καταγγελιών κατά την προκαταρκτική εξέταση. Έτσι η διενέργεια προανάκρισης θα γίνεται πλέον σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως π.χ. αν προκύπτουν μεν ενδείξεις για την τέλεση της πράξης, όχι όμως η ταυτότητα του κατηγορουμένου.

Με το άρθρο 11 λαμβάνεται πρόνοια για την επιβολή προσωρινής κράτησης ειδικά για το πλημμέλημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια, κατά συρροή, εν όψει του ότι η πράξη αυτή ενέχει σε πολλές περιπτώσεις ιδιαίτερη βαρύτητα. Σύμφωνα δε με τη ρητή επιταγή του άρθρου 6 παρ. 4 του Συντάγματος, η διάρκεια της προσωρινής κράτησης επειδή πρόκειται για πλημμέλημα, δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι μήνες με δυνατότητα παράτασής της για τρεις ακόμη μήνες.

Με το άρθρο 12 θεσμοθετείται η υποχρέωση ακρόασης του κατηγορουμένου από το δικαστικό συμβούλιο, όταν πρόκειται να αποφασιστεί η παράταση ή μη της προσωρινής του κράτησης. Η μέχρι τώρα ισχύουσα με το ν. 2298/1995 δυνατότητα υποβολής υπομνήματος, εκ μέρους του κατηγορουμένου, είναι αντίθετη με το άρθρο 5§4 της Ε.Σ.Δ.Α.. Η ακρόαση του κατηγορουμένου, αποτελεί θεμελιώδη διαδικαστική εγγύηση, λόγω του ενδεχομένου να στερηθεί ακόμη περισσότερο την ελευθερία του. Η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, είναι απόλυτα αναγκαία, μετά και την καταδίκη της Ελλάδας για παραβίαση του άρθρου 5§4 της Ε.Σ.Δ.Α. (Υπόθεση Καμπάνης κατά Ελλάδας).

Με το άρθρο 13 αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 340 του Κ.Ποιν.Δ. ώστε να επιτρέπεται, πλέον, αδιακρίτως η εκπροσώπηση του κατηγορουμένου ενώπιον των δικαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 3 περ. γ' της Ε.Σ.Δ.Α.. Έτσι θα είναι δυνατή η εκπροσώπηση του κατηγορουμένου, και στα κακουργήματα, αφού η Ε.Σ.Δ.Α. δεν διακρίνει. Πάντως το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εμφάνιση του κατηγορουμένου ενώπιόν του, όταν κρίνει ότι είναι απαραίτητη, για την ανακάλυψη της αλήθειας, αλλά και τη βιαία προσαγωγή του, όταν αυτός δεν εμφανιστεί αδικαιολόγητα.

Με το άρθρο 14 προστίθεται τέταρτη παράγραφος στο άρθρο 340 του Κ.Ποιν.Δ., με την οποία παρέχεται η δυνατότητα εκπροσώπησης του κατηγορουμένου κατά τη συζήτηση των ενδίκων βοηθημάτων της αίτησης ακύρωσης της διαδικασίας ή της απόφασης (άρθρα 341 και 430 Κ.Π.Δ.), όπως και κατά τη συζήτηση των αιτήσεων αναστολής εκτέλεσης απόφασης, λόγω άσκησης έφεσης ή αναίρεσης (άρθρα 479§7 και 471§2 Κ.Π.Δ.). Άλλωστε, η Ε.Σ.Δ.Α. προστατεύει το δικαίωμα του κατηγορουμένου να προσφεύγει στη δικαιοσύνη και να ασκεί ένδικα μέσα χωρίς περιορισμούς και εμπόδια.

Με το άρθρο 15 καταργείται η μέχρι σήμερα υποχρέωση του κατηγορουμένου, σύμφωνα με το άρθρο 341 παράγραφος 2 του Κ.Ποιν.Δ., να υποβάλλει, με ποινή απαράδεκτου, εαυτόν στην εκτέλεση της απόφασης όταν ζητεί ακύρωση της διαδικασίας. Και αυτό γιατί, η προαναφερθείσα δυνατότητά του, άσκησης ενδίκων μέσων, καθιστά πλέον, χωρίς νόημα την υποβολή των κατηγορουμένων στην εκτέλεση της απόφασης.

Με το άρθρο 16 τίθενται νέες ρυθμίσεις για τις αναβολές των ποινικών δικών. Η δέσμευση του δικαστηρίου, σύμφωνα με την ισχύουσα ρύθμιση, να περατώνει τη δί-

κη και να μην έχει τη δυνατότητα να την αναβάλει αν έχουν προηγηθεί δύο αναβολές, έστω και αν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, δεν συμπορεύεται με τις αρχές της δίκαιης δίκης και της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων, για αυτό η σχετική διάταξη ατόνησε στην πράξη. Με το παρόν νομοσχέδιο παρέχεται η ευχέρεια στο δικαστήριο, όταν οι λόγοι της αναβολής εξακολουθούν να υφίστανται, να αχθεί σε νέα αναβλητική απόφαση. Όμως κάθε περαιτέρω, μετά τη δεύτερη, αναβολή, επιτρέπεται σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο για λόγους ανωτέρας βίας, οι οποίοι πρέπει να εκτίθενται αναλυτικά στην απόφαση περί αναβολής.

Με το άρθρο 17 αντικαθίσταται το άρθρο 435 του Κ.Ποιν.Δ., που αναφέρεται στη φυγοδικία του κατηγορουμένου, και προστίθεται, για την εναρμόνιση των διατάξεων, πως οι συνέπειες της φυγοδικίας εκτείνονται πλέον όχι μόνο αν δεν εμφανιστεί ο κατηγορούμενος, αλλά και αν δεν εκπροσωπηθεί από συνήγορο κατά το άρθρο 340 παρ. 2 του Κ.Ποιν.Δ..

Η διάταξη του άρθρου 18 εναρμονίζει το ισχύον δικαίον σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και, ειδικότερα με την απόφαση της 18.12.2003 «Σκονδριάνος κατά της Ελλάδας», με την οποία η Ελλάδα καταδικάστηκε για παράβαση του άρθρου 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α., επειδή εξαρτά το παραδεκτό της αναίρεσης από την υποβολή του ανααιρεσείοντα στην εκτέλεση της καταδικαστικής απόφασης. Η προϋπόθεση αυτή κρίθηκε ότι αντίκειται στην αρχή της δίκαιης δίκης, αφού προβλέπεται η κήρυξη του ενδίκου μέσου ως απαράδεκτου, δηλαδή δυσανάλογη κύρωση, με αποτέλεσμα να περιορίζεται υπέρμετρα το δικαίωμα της δικαστικής προστασίας του καταδικασθέντος. Έτσι, επιβάλλεται η κατάργηση των περιορισμών των άρθρων, 478 παρ. 2, 482 παρ. 2 και 508 του Κ.Ποιν.Δ. ώστε να μην εξαρτάται, πλέον, το παραδεκτό της έφεσης κατά βουλεύματων και της αναίρεσης κατά αποφάσεων από το εάν ο ασκών τα ένδικα μέσα έχει συλληφθεί ή αν έχει εκτίσει την ποινή του.

Στο κεφάλαιο Γ' περιλαμβάνονται άρθρα με τα οποία τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του Αστικού Κώδικα.

Ειδικότερα με το άρθρο 19 ρυθμίζεται η διαδικασία της δεύτερης συζήτησης της συναινετικής λύσης του γάμου και τίθεται συντομότερη προθεσμία τριάντα (30) ημερών, ώστε να μην προσδιορίζεται αυτή ύστερα από 11 ή 12 μήνες από την πρώτη συζήτηση, όπως συμβαίνει στα μεγάλα δικαστήρια του πρώτου βαθμού. Έτσι, αποφεύγεται η εμπλοκή των συζύγων σε μακροχρόνια ψυχοφθόρα διαδικασία και επιταχύνεται ταχύτερη λύση του γάμου τους, αφού πλέον έχουν εξαντληθεί όλα τα περιθώρια για την επανασύνδεσή τους.

Με τη διάταξη του άρθρου 20, αντιμετωπίζεται το φαινόμενο, κάποιος, κατά τη διαδικασία του πλειστηριασμού, να υπερθεματίζει αρχικά για λογαριασμό του και μετά την κατακύρωση να δηλώνει το όνομα τρίτου, υπέρ του οποίου πλειοδότησε. Πρόκειται για διάταξη που στοχεύει να εξαλείψει το φαινόμενο των «επαγγελματιών» υπερθεματιστών, οι οποίοι έχουν την ευχέρεια, να επιλέξουν, μετά την κατακύρωση, εκείνον που προσφέρει περισσότερα μεταξύ περισσότερων ενδιαφερομένων ή και να εξεύρουν τον πραγματικά ενδιαφερόμενο. Στο εξής οι πλειοδοτούντες θα αποκτούν το ακίνητο στο όνομά τους και η περαιτέρω μεταβίβαση θα επισύρει ανάλογες φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις.

Η διάταξη του άρθρου 21, αναπροσαρμόζει την τιμή πρώτης προσφοράς, ώστε να αποφεύγεται η εκποίηση των κατασχεμένων σε εξευτελιστικές τιμές. Έτσι η συμμετοχή σε πλειστηριασμό θα συμφέρει αποκλειστικά εκείνους που επιδιώκουν να αγοράσουν το ακίνητο σε τιμή συμφέρουσα, όχι όμως και εκείνους που επιζητούν ληστικό όφελος από τη διαφορά του ποσού της κατακύρωσης και της αγοραίας αξίας.

Με το άρθρο 22 σκοπείται η άμεση αντιμετώπιση περιστατικών που αφορούν την προστασία ανηλίκων. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, παρά την ταχύτητά της, δεν καλύπτει την ανάγκη αντιμετώπισης άμεσου κινδύνου για τη σωματική ή ψυχική υγεία του ανήλικου τέκνου. Και τούτο επειδή μετά τη σχετική διαδικασία απαιτείται εύλογος χρόνος μέχρι την έκδοση της απόφασης. Αντίθετα, η άμεση, ακόμη και αυθημερόν, επέμβαση του εισαγγελέα μπορεί να αντιμετωπίσει επιτυχώς το πρόβλημα του ανήλικου, κατά τον ενδιάμεσο χρόνο μεταξύ της εμφάνισής του προβλήματος και της έκδοσης δικαστικής απόφασης με την οποία και θα επιλύσει οριστικά.

Με το κεφάλαιο Δ' τροποποιούνται διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.

Ειδικότερα με το άρθρο 23 ορίζεται ότι, για λόγους ορθής απονομής της δικαιοσύνης, το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα να επιβάλλει σε περίπτωση κατ' ιδέαν συρρεόντων πλημμελημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 94§1 του Ποινικού Κώδικα, συνολική ποινή μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών, η οποία θα είναι δυνατόν να φτάσει τα δέκα (10) έτη. Έτσι ενώ θα εξακολουθήσει να παραμένει ως κανόνας η ποινή που προβλέπεται στην κατ' ιδέαν συρροή, κατ' εξαίρεση, σε ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή (πολύνεκρα ατυχήματα), το δικαστήριο θα μπορεί να επιβάλλει συνολική ποινή, σύμφωνα με το άρθρο 94 παρ. 1 του Π.Κ..

Με το άρθρο 24, λαμβανομένων υπόψη και των επαχθών όρων διαβίωσης εντός των καταστημάτων κράτησης, προβλέπεται ο ευεργετικός υπολογισμός ως δύο ημέρες εκτιμώμενης ποινής κάθε ημέρας παραμονής σε σωφρονιστικό κατάστημα του καταδίκου που έχει συμπληρώσει το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας του.

Με το άρθρο 25 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 113 του Π.Κ., ώστε να μην ισχύει χρονικός περιορισμός στην αναστολή της παραγραφής στις περιπτώσεις του άρθρου 59 του Κ.Ποιν.Δ.. Τούτο δε επειδή, στις περιπτώσεις αυτές, η κύρια δίκη από την οποία εξαρτάται το αποτέλεσμα της παρεπόμενης ή η άσκηση ή μη της ποινικής δίωξης, διαρκεί, συνήθως, για μακρό χρονικό διάστημα.

Με το άρθρο 26, αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 186 του Π.Κ., ώστε να τιμωρείται ουσιαστικά και η απόπειρα ηθικής αυτοουργίας τέλεσης ορισμένου πλημμελήματος. Ενώ δε η ηθική ή φυσική αυτοουργία του πλημμελήματος που σχεδιάζεται μπορεί να τιμωρείται με μικρότερη ποινή, καθώς και να απαιτείται έγκληση για τη δίωξή του, στην περίπτωση αυτή, κατά δογματική αντίφαση αλλά και παραβίαση της αναλογικότητας της ποινής, η πράξη τιμωρείται και αυστηρότερα και αυτεπάγγελτα π.χ. η φυσική και ηθική αυτοουργία της απειλής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, και μετά από έγκληση, ενώ η απόπειρα ηθικής αυτοουργίας ή προπαρασκευή φυσικής αυτοουργίας του ίδιου πλημμελήματος, δίδεται με φυλάκιση μέχρι 5 ετών και αυτεπάγγελτα.

Με το άρθρο 27 ορίζεται πως ο υπάιτιος των εκεί μνημονευόμενων πράξεων απαλλάσσεται από κάθε ποινή,

αν αποζημιώσει πλήρως τον ζημιωθέντα μέχρι την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Η διάταξη στοχεύει στην απαλλαγή των δικαστηρίων από υποθέσεις που, ουσιαστικά, έχουν λήξει μετά την παροχή αμοιβαίων εξηγήσεων και την ικανοποίηση των οικονομικών αξιώσεων, όπου υπάρχουν, με αποτέλεσμα ο παθών να μην έχει πλέον οποιαδήποτε απαίτηση και η περαιτέρω εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας να είναι πλέον άσκοπη.

Με το άρθρο 28, το πλημμέλημα της απλής χρεοκοπίας καθίσταται κατ' έγκληση διωκόμενο, λόγω της μικρής βαρύτητάς του, ώστε να αποτραπεί το φαινόμενο της συνεχούς άσκησης αυτεπάγγελτων ποινικών δίωξεων για όλες τις εκδιδόμενες πτωχευτικές αποφάσεις.

Με το κεφάλαιο Ε'

Περαιτέρω, με τα άρθρα 29 και 30 τα οποία αναφέρονται στη μετατροπή ανεκτέλεστων ποινών φυλάκισης και την απόλυση κρατουμένων με τον όρο της ανάκλησης, επιδιώκεται η εκκαθάριση του αρχείου των μεγάλων εισαγγελιών από μεγάλο αριθμό ανεκτέλεστων αποφάσεων, για τις οποίες επιβλήθηκαν ποινές αμετάτρεπτες για πλημμελήματα. Όμοιες ρυθμίσεις υπήρξαν και στους νόμους 1941/1991, 2408/1996, 2521/1997, 2721/1999 και 3160/2003. Ήδη, λόγω του μεγάλου αριθμού των καταδικασθέντων, υφίσταται πρόβλημα υπερπλήρωσης των φυλακών, αλλά και τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα, αφού πολλοί καταδικασθέντες είναι ατυχήσαντες έμποροι και επιχειρηματίες που επλήγησαν από την οικονομική ύφεση και το σκληρό οικονομικό ανταγωνισμό. Με την απόλυση, εξάλλου, των κρατουμένων, υπό τον όρο της ανάκλησης για πλημμελήματα, θα επέλθει αποσυμφόρηση των φυλακών από μεγάλο αριθμό καταδίκων που εκτίουν πλημμεληματικές ποινές.

Επίσης, με τα άρθρα 31 και 32, λαμβάνεται μέριμνα για την υφ' όρον παραγραφή αξιόποινων πράξεων μικρής εγκληματικότητας, και, συνακόλουθα, σημαντική ελάφρυνση των αρμόδιων για την εκδίκασή τους μονομελών πλημμελειοδικείων. Άλλωστε όμοια ρύθμιση έχει εισαχθεί με το ν. 1240/1982. Παράλληλα, προβλέπεται υφ' όρον παραγραφή για επιβληθείσες ποινές μέχρι έξι (6) μηνών, εφόσον δεν έχουν εκτιθεί κατά τη δημοσίευση του νόμου και δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες.

Με το άρθρο 33, προβλέπεται η αποπoinικοποίηση των οφειλών μικρών ποσών στα ασφαλιστικά ταμεία ή το Δημόσιο, εν όψει του ότι η είσπραξη των ποσών αυτών μπορεί να επιτευχθεί με άλλα προβλεπόμενα μέσα αναγκαστικής εκτέλεσης. Ακόμη, έτσι αποσυμφορούνται τα ποινικά δικαστήρια από μεγάλο αριθμό δικογραφιών.

Τέλος με την ακροτελεύτια διάταξη του άρθρου 34 ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρ. Παυλόπουλος

Γ. Αλογοσκούφης

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Π. Παναγιωτόπουλος

Αν. Παπαληγούρας

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ (Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ.)
ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ**

Άρθρο 1

Στο άρθρο 17 στοιχ. Α΄ παρ. 5 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 1756/1988 (ΦΕΚ 35 Α΄) προστίθενται εδάφια που έχουν ως ακολούθως:

«Ο προσδιορισμός δικασίμων των αγωγών, αιτήσεων και εφέσεων που κατατίθενται στα πολιτικά δικαστήρια επιβάλλεται να γίνεται μέσα σε εύλογο χρόνο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι μήνες για τις ειδικές διαδικασίες και τους δώδεκα μήνες για την τακτική διαδικασία.»

Άρθρο 2

Στο άρθρο 17 στοιχ. Β παρ. 1 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών προστίθενται εδάφια ως ακολούθως :

«Στα πρωτοδικεία και εφετεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, προκειμένου να επιτευχθεί η επιτάχυνση της ποινικής δίκης, ορίζονται για μια διετία από την Ολομέλεια των δικαστηρίων αυτών δικαστές, που θα προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια, με δυνατότητα ανανέωσης της θητείας τους για ένα έτος. Στους πίνακες που καταρτίζονται, περιλαμβάνονται τα ονόματα μόνον των ανωτέρω οριζόμενων ως προεδρευόντων μεταξύ των οποίων γίνεται η κλήρωση κατά τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους.»

Άρθρο 3

Η παράγραφος 4 του άρθρου 23 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με απόφαση της Ολομέλειας σε συμβούλιο, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γίνεται η σύνθεση των τμημάτων, με κατανομή σε αυτά των μελών του Αρείου Πάγου. Για την κατανομή λαμβάνονται υπόψη οι προτιμήσεις των αντιπροέδρων και των αρεοπαγιτών, όπως και η αρχαιότητά τους, προκειμένου να υπηρετούν σε κάθε τμήμα και αρχαιότεροι αρεοπαγίτες. Κατά την κατανομή μπορεί να ορίζονται για κάθε τμήμα και αναπληρωτές αρεοπαγίτες, που υπηρετούν σε άλλα τμήματα. Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου μπορεί κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους να συμπληρώνει τη σύνθεση ορισμένων τμημάτων από άλλα τμήματα, εφόσον αυτό επιβάλλεται από ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες. Η πράξη αυτή του Προέδρου έχει προσωρινή ισχύ μέχρι να ληφθεί σχετική απόφαση από την Ολομέλεια, η οποία πρέπει να συγκληθεί προς τούτο μέσα σε τριάντα ημέρες και η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 4

Στο τέλος του άρθρου 73 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων προστίθεται παράγραφος, που έχει ως εξής:

«6. Στα δικαστήρια ή εισαγγελίες που διαθέτουν πολλά τμήματα ή αυτοτελή γραφεία, οι προϊστάμενοι διευθύνσεων και τμημάτων δεν επιτρέπεται να υπηρετούν στην ίδια διεύθυνση ή στο ίδιο τμήμα συνεχώς πέραν της τριετίας. Το ίδιο ισχύει και για τους υπαλλήλους των τμημάτων ή των αυτοτελών γραφείων, εκτός αν, κατά την κρίση των αρμόδιων οργάνων διοίκησης, από τη μετακίνησή τους διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία της υπηρεσίας.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (Κ.Π.Δ.)**

Άρθρο 5

Η παράγραφος 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προκαταρκτική εξέταση ενεργείται σύμφωνα με τα άρθρα 240 και 241. Αν αυτή γίνεται ύστερα από μήνυση ή έγκληση κατά ορισμένου προσώπου ή αν κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης αποδίδεται σε ορισμένο πρόσωπο η τέλεση αξιόποινης πράξης, το πρόσωπο αυτό καλείται πριν από σαράντα οκτώ ώρες για παροχή εξηγήσεων και εξετάζεται ανωμοτί. Έχει δικαίωμα να παρίσταται με συνήγορο, να αρνηθεί εν όλω ή εν μέρει την παροχή εξηγήσεων και να λάβει προθεσμία μέχρι σαράντα οκτώ ώρες για την παροχή τους, η οποία μπορεί να παραταθεί από εκείνον που διενεργεί την προκαταρκτική εξέταση. Επίσης έχει δικαίωμα να ζητήσει να του χορηγηθούν αντίγραφα της δικογραφίας, να προτείνει μάρτυρες προς εξέταση και να προσαγάγει άλλα αποδεικτικά μέσα προς αντίκρουση των καταγγελλομένων σε βάρος του. Τα ως άνω δικαιώματά του μπορεί να ασκήσει είτε αυτοπροσώπως είτε εκπροσωπούμενος από συνήγορο που διορίζεται κατά το άρθρο 96 παρ. 2, εκτός αν θεωρείται αναγκαία η αυτοπρόσωπη εμφάνισή του, κατά την κρίση εκείνου που διενεργεί την προκαταρκτική εξέταση.

Αυτός που ενεργεί την προκαταρκτική εξέταση πρέπει να ενημερώσει προηγουμένως τον εξεταζόμενο για τα παραπάνω δικαιώματά του. Οι διατάξεις του άρθρου 273 παρ. 1 περιπτώσεις γ΄, δ΄ και ε΄ εφαρμόζονται αναλόγως.

Προηγούμενη έγγραφη εξέταση του προσώπου αυτού που έγινε ενόρκως ή χωρίς τη δυνατότητα παράστασης με συνήγορο δεν μπορεί να αποτελέσει μέρος της δικογραφίας, αλλά παραμένει στο αρχείο της εισαγγελίας. Εφόσον ο μηνυόμενος ή εγκαλούμενος ή εκείνος κατά του οποίου στρέφονται οι υποψίες κλητεύτηκε νόμιμα και δεν εμφανίστηκε, η προκαταρκτική εξέταση περατώνεται και χωρίς την εξέτασή του.»

Άρθρο 6

Το άρθρο 59 του Κ.Π.Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«Προδικαστικά ζητήματα στην ποινική δίκη.

1. Όταν η απόφαση σε ποινική δίκη εξαρτάται από άλλη υπόθεση για την οποία έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, η πρώτη αναβάλλεται ωσότου εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση στη δεύτερη δίκη.

2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 224, 229, 362, 363 του Π.Κ., αν για το γεγονός για το οποίο δόθηκε όρκος ή έγινε η καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος ασκήθηκε ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, μετά την προκαταρκτική εξέταση (άρθρα 31, 43 παρ. 1 εδ.β'), αναβάλλει με πράξη του κάθε περαιτέρω ενέργεια έως το τέλος της ποινικής δίωξης, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του εισαγγελέα εφετών.»

Άρθρο 7

Το άρθρο 72 του Κ.Π.Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«Ιδιότητα κατηγορουμένου. Την ιδιότητα του κατηγορουμένου την αποκτά εκείνος εναντίον του οποίου ο εισαγγελέας άσκησε ρητά την ποινική δίωξη και εκείνος στον οποίο σε οποιοδήποτε στάδιο της ανάκρισης αποδίδεται η αξιόποινη πράξη.»

Άρθρο 8

1. Στο άρθρο 114 στοιχείο Α' περίπτωση (δ) του Κ.Π.Δ. προστίθεται το άρθρο 364 παρ. 3 Π.Κ. και η περίπτωση (δ) αναδιατυπώνεται ως εξής:

«δ) εκείνα των άρθρων 142, 145, 147, 149, 153, 154, 156, 158, 159, 160, 202 παρ. 1 και 2, 203, 221, 247 παρ. 1 και 2, 251, 259, 266 παρ. 1, 269, 271, 278, 286, 288 παρ. 1, 290 παρ. 1 περ. α', 300, 314 παρ. 1 εδ. α', 328, 364 παρ. 3 και 397 του Ποινικού Κώδικα».

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται στις υποθέσεις για τις οποίες είχε επιδοθεί κλήση ή κλητήριο θέσπισμα μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού, σε οποιοδήποτε διαδικαστικό στάδιο και αν βρίσκονται.

Άρθρο 9

Μετά το άρθρο 142 του Κ.Π.Δ. προστίθεται άρθρο 142 Α, που έχει ως ακολούθως:

«Άρθρο 142 Α

Τήρηση πρακτικών με φωνοληψία

1. Ενώπιον των δικαστηρίων που εκδικάζουν κακουργήματα, μπορεί να εφαρμοστεί και το σύστημα τήρησης πρακτικών των συζητήσεων με φωνοληψία.

2. Η φωνοληπτική τήρηση των πρακτικών γίνεται από τον Γραμματέα του Δικαστηρίου και υπό τις οδηγίες του Δικαστή που διευθύνει τη συζήτηση με μαγνητοφώνηση και απομαγνητοφώνηση ή άλλες τεχνικές φωνοληψίας που διενεργούνται με τη χρήση κατάλληλων μηχανικών μέσων και, εφόσον παρίσταται αναγκαίο, με τη συνδρομή βοηθητικού προσωπικού.

3. Οι υλικοί φορείς του ήχου όπως ψηφιακοί δίσκοι και κασέτες παράγονται, με την ενσωμάτωση του ήχου, σε ένα πρωτότυπο το οποίο φυλάσσεται στο αρχείο του δικαστηρίου για τη διασφάλιση της δυνατότητας επαλήθευσης προς το απομαγνητοφωνημένο ή με άλλες τεχνικές εκτυπωμένο κείμενο και σε ένα κυρωμένο αντίτυπο, το οποίο χρησιμοποιείται για την εργασία της απομαγνητοφώνησης και εκτύπωσης.

4. Η μηχανική εγγραφή (φωνοληψία) κατά τη διαδικασία ενώπιον του ακροατηρίου αποτελεί για τις ανάγκες του άρθρου 142 παρ. 1 τα πρόχειρα πρακτικά.

5. Το απομαγνητοφωνημένο ή με άλλες τεχνικές εκτυπωμένο κείμενο υπογράφεται από το δικαστή που διευθύνει τη συζήτηση και από τον γραμματέα, τίθεται στη δικογραφία και συνιστά το κατά την έννοια του άρθρου 142 παρ. 2 κείμενο των πρακτικών.»

Άρθρο 10

Στο τέλος του άρθρου 244 του Κ.Π.Δ. προστίθεται εδάφιο που έχει ως ακολούθως:

«Η διενέργεια προανάκρισης, εφόσον συντρέχουν οι προηγούμενες προϋποθέσεις, επιτρέπεται μόνον για τη διεξαγωγή συγκεκριμένων ανακριτικών πράξεων και για εξαιρετικούς λόγους που πρέπει να μνημονεύονται ειδικά στην παραγγελία του εισαγγελέα.»

Άρθρο 11

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 282 του Κ.Π.Δ. προστίθεται εδάφιο τελευταίο που έχει ως εξής:

«Υπό τις ίδιες προϋποθέσεις μπορεί να επιβληθεί προσωρινή κράτηση και για το πλημμέλημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή. Στην περίπτωση αυτή, το ανώτατο όριο της προσωρινής κράτησης είναι διάρκειας έως έξι μηνών, που μπορεί να παραταθεί για άλλους τρεις μήνες.»

Άρθρο 12

Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 287 του Κ.Π.Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Αν η ανάκριση συνεχίζεται, πέντε ημέρες πριν από τη συμπλήρωση του χρονικού αυτού διαστήματος ο ανακριτής αναφέρει στον εισαγγελέα εφετών με αιτιολογημένη έκθεσή του τους λόγους για τους οποίους δεν περατώθηκε η ανάκριση και διαβιβάζει τη δικογραφία στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μέσα σε δέκα ημέρες εισάγει τη δικογραφία στο συμβούλιο πλημμελειοδικών.

Πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση ειδοποιείται με οποιοδήποτε μέσο (έγγραφο, τηλεγράφημα, τηλετύπημα ή τηλεομοιοτυπία) ο κατηγορούμενος να εμφανισθεί ενώπιον του συμβουλίου και εκθέσει τις απόψεις του αυτοπροσώπως ή δια συνήγορου. Το συμβούλιο, αφού ακούσει τον κατηγορούμενο ή τον συνήγορό του και τον εισαγγελέα, αποφαινεται αμετάκλητα, με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα, αν πρέπει να απολυθεί προσωρινά ο κατηγορούμενος από τις φυλακές ή να εξακολουθήσει η προσωρινή του κράτηση. Αν η ανάκριση ενεργείται από εφέτη κατά το άρθρο 29, αρμόδιο να αποφανθεί είναι το συμβούλιο των εφετών.»

Άρθρο 13

Η παράγραφος 2 του άρθρου 340 του Κ.Π.Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε πταίσματα, πλημμελήματα και κακουργήματα επιτρέπεται να εκπροσωπείται ο κατηγορούμενος από συνήγορο, τον οποίο διορίζει με έγγραφη δήλωσή του. Η δήλωση γίνεται κατά τις διατυπώσεις του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 42 και πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρει την ακριβή διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής του κατηγορουμένου. Στην περίπτωση αυτή ο κατηγορούμενος θεωρείται παρών και ο συνή-

γορός του ενεργεί όλες τις διαδικαστικές πράξεις γι' αυτόν. Το δικαστήριο σε κάθε περίπτωση μπορεί να διατάξει την προσωπική εμφάνιση του κατηγορουμένου, όταν κρίνει ότι αυτή είναι απαραίτητη για να βρεθεί η αλήθεια. Αν και μετά το γεγονός αυτό δεν εμφανιστεί ο κατηγορούμενος, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη βίαιη προσαγωγή του, που εκτελείται, αν είναι δυνατό, ακόμα και κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.»

Άρθρο 14

Στο άρθρο 340 του Κ.Π.Δ. προστίθεται τέταρτη παράγραφος, που έχει ως ακολούθως:

«4. Ο αιτών την ακύρωση της διαδικασίας, την ακύρωση απόφασης, την αναστολή εκτέλεσης απόφασης λόγω ασκηθείσης εφέσεως ή αναιρέσεως μπορεί να εκπροσωπηθεί από συνήγορο, διοριζόμενο κατά τους όρους της παραγράφου 2. Για το παραδεκτό των ως άνω αιτήσεων, δεν απαιτείται να υποβληθεί ο αιτών στην εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης.»

Άρθρο 15

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 341 του Κ.Π.Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αίτηση αυτή επιτρέπεται μόνο για πλημμελήματα για τα οποία εκδόθηκε ανέκκλητη απόφαση και δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης.»

Άρθρο 16

Η παράγραφος 1 του άρθρου 349 του Κ.Π.Δ., όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το δικαστήριο, μετά από πρόταση του εισαγγελέα ή αίτηση κάποιου από τους διαδίκους ή και αυτεπαγγέλτως, μπορεί να διατάξει την αναβολή της δίκης για σημαντικά αίτια που προσδιορίζονται ειδικά στην απόφαση. Μπορεί επίσης να διατάξει τη διακοπή της δίκης ή της συνεδρίασης για το λόγο αυτόν έως δεκαπέντε το πολύ ημέρες και μέχρι δύο φορές. Δεύτερη αναβολή μπορεί να διαταχθεί μόνον εφόσον βεβαιώνεται αιτιολογημένα στην απόφαση ότι δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί το σημαντικό αίτιο με τη διακοπή.

Κάθε άλλη αναβολή απαγορεύεται. Επιτρέπεται σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις, μόνον αν το δικαστήριο κρίνει με ειδική αιτιολογία και αποκλειστικά για λόγους ανωτέρας βίας, ότι είναι αδύνατη η διεξαγωγή της δίκης. Οι λόγοι αυτοί πρέπει να εκτίθενται αναλυτικά και αιτιολογημένα στην απόφαση της αναβολής.

Η αναβολή γίνεται σε ρητή δικάσιμο, την οποία ανακοινώνει το δικαστήριο στους παρόντες διαδίκους, μάρτυρες και πραγματογνώμονες και σε αυτή κλητεύονται μόνον οι απόντες. Αναβολή σε άλλη δικάσιμο που ορίζεται από τον εισαγγελέα γίνεται μόνον αν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται στην απόφαση του δικαστηρίου δεν το επιτρέπουν και κανείς από τους κατηγορούμενους δεν κρατείται προσωρινά. Αν ο κατηγορούμενος ή ένας τουλάχιστον από τους περισσότερους κατηγορούμενους κρατείται προσωρινά και με την αναβολή η εκδίκαση της υπόθεσης δεν μπορεί να γίνει πριν από τη συμπλήρωση του ανώτατου ορίου προσωρινής κράτησης, η δίκη διακόπτεται έως δεκαπέντε το πολύ ημέρες, εφόσον το δικαστήριο κρίνει ότι η διακοπή αρκεί για την αντιμετώπιση του σημαντικού αιτίου της αναβολής. Αν η διακοπή της

δίκης δεν αρκεί για το σκοπό αυτόν ή αν, και μετά τη διακοπή, εξακολουθεί να υπάρχει το σημαντικό αίτιο, η δίκη μπορεί να αναβληθεί μόνον αν βεβαιώνεται στην απόφαση αιτιολογημένα ότι είναι άλλως αδύνατη η διεξαγωγή της δίκης.»

Άρθρο 17

Το άρθρο 435 του Κ.Π.Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 435

Φυγοδικία του κατηγορουμένου

Αν η προσωρινή κράτηση εκείνου που παραπέμφθηκε για κακούργημα αρθεί ή αντικατασταθεί με περιοριστικούς όρους, κατά τα άρθρα 286 και 291, και δεν εμφανιστεί αυτός στο αρμόδιο δικαστήριο για να δικαστεί την ορισμένη δικάσιμο ή δεν εκπροσωπηθεί από συνήγορο κατά το άρθρο 340 παρ. 2, το δικαστήριο ανακαλεί τη διάταξη ή την απόφαση για άρση ή αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης και διατάσσει ταυτόχρονα την αναστολή της διαδικασίας στο ακροατήριο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 433 και 434. Το ίδιο διατάσσει το δικαστήριο και αν δεν είχε διαταχθεί η σύλληψη και προσωρινή κράτηση του κατηγορουμένου.»

Άρθρο 18

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 478 του Κ.Π.Δ. καταργείται και απαλείφεται η αρίθμηση της πρώτης παραγράφου αυτού.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 482 του Κ.Π.Δ. καταργείται και η επόμενη παράγραφος 3 αριθμείται ως 2.

3. Το άρθρο 508 του Κ.Π.Δ. καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 19

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 748 του Κ.Πολ.Δ. προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η δικάσιμος για την επανάληψη των δηλώσεων των συζύγων περί συναινετικής λύσης του γάμου τους ορίζεται υποχρεωτικά εντός τριάντα (30) ημερών από τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου από το άρθρο 1441 παρ. 2 του Α.Κ. χρονικού διαστήματος των έξι (6) μηνών. Κατά την περίοδο των δικαστικών διακοπών, των Χριστουγέννων – Νέου Έτους και του Πάσχα, η δικάσιμος ορίζεται, υποχρεωτικά, εντός τριάντα (30) ημερών από την επανέναρξη της κανονικής λειτουργίας των δικαστηρίων.»

Άρθρο 20

Η παράγραφος 2 του άρθρου 1003 του Κ.Πολ.Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όποιος υπερθεματίζει για λογαριασμό τρίτου, οφείλει να δηλώσει προηγουμένως στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τα πλήρη στοιχεία του τρίτου και να καταθέσει σε αυτόν ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, με το οποίο του χορηγείται η σχετική εντολή.»

Άρθρο 21

Η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 954 του Κ.Πολ.Δ. αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Τιμή πρώτης προσφοράς που πρέπει να είναι τουλάχιστον τα δύο τρίτα της αξίας, στην οποία εκτιμήθηκε το κατασχεμένο».

Άρθρο 22

Στο άρθρο 1532 του Α.Κ. προστίθεται τρίτο εδάφιο που έχει ως ακολούθως:

«3. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της πρώτης παραγράφου και επίκειται άμεσος κίνδυνος για τη σωματική ή την ψυχική υγεία του τέκνου, ο εισαγγελέας μπορεί να διατάσσει κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία του, μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου, στο οποίο πρέπει να απευθύνεται εντός τριάντα ημερών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ (Π.Κ)****Άρθρο 23**

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 94 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται δεύτερο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Στην περίπτωση του εγκλήματος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή, το δικαστήριο δύναται να επιβάλει συνολική ποινή, σύμφωνα με την παράγραφο 1.»

Άρθρο 24

Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου έτους της ηλικίας του καταδίκου, κάθε μέρα παραμονής του σε σωφρονιστικό κατάστημα υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο ημέρες εκτιμώμενης ποινής.»

Άρθρο 25

Η παράγραφος 3 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αναστολή δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από πέντε χρόνια για τα κακουργήματα, τρία χρόνια για τα πλημμελήματα και ένα χρόνο για τα πταίσματα. Ο χρονικός περιορισμός της αναστολής δεν ισχύει οσάκις η αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίωξης έλαβε χώρα κατ' εφαρμογή των άρθρων 30 παρ. 2 και 59 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.»

Άρθρο 26

Η παράγραφος 2 του άρθρου 186 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όποιος προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο κάποιον να διαπράξει ορισμένο πλημμέλημα, καθώς και όποιος προσφέρεται γι' αυτό και όποιος αποδέχεται τέτοια πρόκληση ή προσφορά, τιμωρείται με την ποινή που προβλέπεται για το σχεδιαζόμενο πλημμέλημα

μα ελαττωμένη κατά το άρθρο 83.

Για την ποινική δίωξη του αδικήματος αυτού, απαιτείται έγκληση του προσώπου κατά του οποίου σχεδιαζόταν η τέλεση του πλημμελήματος, αν το υπό εκτέλεση πλημμέλημα διώκεται κατ' έγκληση.»

Άρθρο 27

Η παράγραφος 2 του άρθρου 393 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 382 παρ. 1 και 2 στοιχ. γ', 386, 386Α, 388, 390, εφόσον δεν τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος, 404 παρ. 1 και 2 και 405 παρ. 1, απαλλάσσεται από κάθε ποινή, αν ικανοποιήσει πλήρως τον ζημιωθέντα μέχρι την έναρξη της αποδοικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την καταβολή του κεφαλαίου και των τόκων υπερημερίας και δηλώσουν τούτο ο παθών ή οι κληρονόμοι του.»

Άρθρο 28

Στο άρθρο 398 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο τελευταίο που έχει ως εξής:

«Η ποινική δίωξη για το αδίκημα της απλής χρεοκοπίας ασκείται ύστερα από έγκληση του συνδίκου ή του πτωχευτικού πιστωτή.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 29****Μετατροπή ανεκτέλεστων ποινών φυλάκισης**

1. Ανεκτέλεστες ποινές φυλάκισης που έχουν επιβληθεί για πλημμελήματα με δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες κατέστησαν αμετάκλητες πριν από τη δημοσίευση του παρόντος και δεν έχουν μετατραπεί σε χρηματικές, μετατρέπονται σε χρηματικές ποινές, ύστερα από αίτηση του καταδικασθέντος που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή με πληρεξούσιο στον αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών Εισαγγελέα μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Η μετατροπή αποκλείεται, αν η ποινή φυλάκισης έχει περιληφθεί σε συνολική ποινή κάθειρξης που εξακολουθεί να ισχύει.

2. Για τη μετατροπή της ποινής αποφασίζει αμετάκλητα το Δικαστήριο που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση ύστερα από κλήτευση του αιτούντος, σύμφωνα με τα άρθρα 155 - 161 και 166 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Μπορεί όμως ο αιτών να παραιτηθεί από την κλήτευση καθώς επίσης και να εκπροσωπηθεί από συνήγορο, εφόσον προβεί σε σχετική δήλωση στην αίτησή του ή σε μεταγενέστερο έγγραφο προς τον Εισαγγελέα ή το Δικαστήριο.

3. Μετά την υποβολή της αίτησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν επιτρέπεται η άσκηση οποιουδήποτε τακτικού ή έκτακτου ένδικου μέσου κατά της απόφασης που επέβαλε την ποινή ή άσκηση αίτησης ακύρωσης της διαδικασίας ή της απόφασης και εφόσον ασκηθεί κηρύσσεται απαράδεκτο σύμφωνα με το άρθρο 476 παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 30**Απόλυση κρατούμενων υπό τον όρο της ανάκλησης**

1. Κρατούμενοι που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εκτίουν ποινή φυλάκισης για πλημμελήματα, απολύονται με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής, υπό τον όρο της ανάκλησης χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και επόμενα του Ποινικού Κώδικα, εφόσον:

A) Η ποινή τους έχει διάρκεια μέχρι δύο έτη και έχουν εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο το ένα πέμπτο αυτής.

B) Η ποινή τους έχει διάρκεια μεγαλύτερη των δύο ετών και έχουν εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο το ένα τρίτο αυτής.

2. Όσοι απολύονται με βάση τις παραπάνω διατάξεις, αν υποπέσουν μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού σε νέο από δόλο τελούμενο έγκλημα και καταδικαστούν αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας μεγαλύτερη του έτους, εκτίουν αθροιστικά και το υπόλοιπο της ποινής, για την οποία έχουν απολυθεί υπό όρο.

3. Οι διευθυντές των σωφρονιστικών καταστημάτων υποβάλλουν μέσα σε πέντε μέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στον Εισαγγελέα του τόπου έκτισης της ποινής τους φακέλους των καταδίκων, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.

4. Απολύσεις που γίνονται κατά το άρθρο αυτό, ανακοινώνονται από τους διευθυντές των καταστημάτων κράτησης στις αρμόδιες υπηρεσίες ποινικού μητρώου και καταχωρούνται στα οικεία δελτία των απολυθέντων.

5. Δεν επιτρέπεται η προσωπική κράτηση όσων απολύονται κατά το άρθρο αυτό για την είσπραξη των δικαστικών εξόδων και τελών που τους έχουν επιβληθεί με τις οικείες καταδικαστικές αποφάσεις. Εφόσον στους ανωτέρω έχει επιβληθεί και χρηματική ποινή, αυτή, με τα δικαστικά έξοδα που τυχόν δεν έχουν βεβαιωθεί, βεβαιώνεται αρμοδίως πριν την απόλυσή τους κατά τις κείμενες διατάξεις.

6. Όσοι από τους παραπάνω κρατούμενους δεν έχουν εκτίσει τον προβλεπόμενο στην παρ. 1 στοιχ. Α' και Β' ελάχιστο χρόνο για την απόλυσή τους, εφόσον οι αποφάσεις με τις οποίες κρατούνται δεν έχουν μετατραπεί σε χρηματικές, μπορούν να τις μετατρέψουν σε χρηματικές με τους όρους των παραγράφων 1 και 2 του προηγούμενου άρθρου.

7. Κάθε αμφισβήτηση ως προς την εφαρμογή του άρθρου αυτού λύεται από το Συμβούλιο των Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και στους κατάδικους που αποκτούν τις προϋποθέσεις του μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μετά από άσκηση ενδίκου μέσου και εφόσον η έκτιση της ποινής τους έχει αρχίσει κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 31**Παραγραφή και παύση ποινικής δίωξης**

1. Παραγράφεται το αξιόποινο και παύει η δίωξη των ακόλουθων αξιόποινων πράξεων, που έχουν τελεσθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, με εξαίρεση τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5: α) των πταισμάτων και β) υπ' όρον των πλημμελημάτων, κατά των οποίων ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι ένα έτος

ή χρηματική ποινή ή και τις δύο ποινές. Στην περίπτωση αυτή αν ο υπαίτιος υποπέσει μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση του νόμου τούτου σε νέα από δόλο αξιόποινη πράξη κακουργήματος ή πλημμελήματος και καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των δύο μηνών ή σε χρηματική ποινή τουλάχιστον εκατόν πενήντα (150) ευρώ συνεχίζεται κατ' αυτού η παυθείσα ποινική δίωξη.

2. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 στοιχ. β' και 2 δεν υπολογίζεται στο, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις, χρόνο παραγραφής του αξιόποινου της πρώτης πράξης ο ενδιάμεσος χρόνος από την παύση της δίωξης αυτής μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη.

3. Οι δικογραφίες που αφορούν στα κατά τις προηγούμενες παραγράφους εγκλήματα, τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημόσιου κατηγορού. Για την τύχη των πειστηρίων, επί των πλημμελημάτων αποφαίνεται αμετάκλητα το συμβούλιο πλημμελειοδικών, επί δε πταισμάτων ο αρμόδιος πταισματοδίκης.

4. Οι, σύμφωνα με το Αστικό Δίκαιο, συνέπειες των πράξεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, δεν θίγονται από την προβλεπόμενη παραγραφή και παύση της δίωξης τους.

5. Η παύση της ποινικής δίωξης κατά την παράγραφο 1, δεν ισχύει για τις ακόλουθες παραβάσεις: α) του άρθρου 358 του Ποινικού Κώδικα, β) του ν. 690/1945 και γ) του άρθρου 377 του Ποινικού Κώδικα για τις περιπτώσεις αγοράς εμπορευμάτων με πίστωση.

Άρθρο 32**Μη εκτέλεση καταδικαστικών αποφάσεων λόγω υπ' όρον παραγραφής καταγνωσθεισών ποινών**

1. Επιβληθείσες ποινές με αποφάσεις που έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος διάρκειας μέχρι έξι μηνών, εφόσον δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και δεν έχουν οπωσδήποτε εκτιθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, παραγράφονται και δεν εκτελούνται, υπό τον όρον ότι ο καταδικασθείς δεν θα υποπέσει μέσα σε δεκαοκτώ μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού σε νέα από δόλο προερχόμενη αξιόποινη πράξη, για την οποία θα καταδικασθεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι μηνών. Σε περίπτωση νέας καταδίκης ο καταδικασθείς εκτίει αθροιστικά, μετά την έκτιση της νέας ποινής και τη μη εκτιθείσα, και δεν υπολογίζεται στο χρόνο παραγραφής της μη εκτιθείσας ποινής, κατά τις γενικές διατάξεις, το ενδιάμεσο χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση του νόμου αυτού μέχρι την καταδίκη για τη νέα πράξη.

2. Οι μη εκτελεσθείσες κατά την παράγραφο 1 αποφάσεις τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημόσιου κατηγορού, κατά περίπτωση.

Άρθρο 33

Για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967, απαιτείται το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών που βαρύνουν τον υπόχρεο (εργοδοτικών), καθώς και των παρακρατούμενων ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων να υπερβαίνει συνολικώς τα δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ.

Άρθρο 34 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2, των οποίων η ισχύς αρχίζει από 16.9.2005.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Πρ. Παυλόπουλος	Γ. Αλογοσκούφης
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Π. Παναγιωτόπουλος	Αν. Παπαληγούρας

Αριθμ. 69/7/2005

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και άλλες διατάξεις»

Με τις διατάξεις του ανωτέρω σχεδίου νόμου αναθεωρούνται ορισμένες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και εισάγονται νέες ρυθμίσεις, προς το σκοπό επιτάχυνσης της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων. Ειδικότερα:

I. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

1. Τροποποιούνται-συμπληρώνονται διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών [Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ., (ν.1756/1988)] και προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α. Θεσπίζεται η υποχρέωση για τον προσδιορισμό, εντός εύλογου χρόνου, των δικασίμων των αγωγών, αιτήσεων και εφέσεων που κατατίθενται στα πολιτικά δικαστήρια. Ο χρόνος αυτός δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οριζόμενα όρια, κατά διαδικασία.

β. Στα Πρωτοδικεία και Εφετεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης ορίζονται από την Ολομέλεια αυτών δικαστές που προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να επιταχύνεται η δίκη.

γ. Επανακαθορίζεται η διαδικασία καθορισμού της σύνθεσης των Τμημάτων του Αρείου Πάγου και παρέχεται η δυνατότητα στον Πρόεδρο αυτού να συμπληρώνει, κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους, τη σύνθεση των Τμημάτων του δικαστηρίου από άλλα Τμήματα, εφόσον τούτο επιβάλλεται από ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες.

(άρθρα 1-3)

2. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 73 του

Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 2812/2000) και τίθεται ανώτατο χρονικό όριο [τρία (3) έτη] συνεχούς υπηρεσίας, στην ίδια μονάδα, των προϊσταμένων διευθύνσεων και τμημάτων δικαστηρίων ή εισαγγελιών με πολλά τμήματα ή αυτοτελή γραφεία. Το ίδιο ισχύει και για υπαλλήλους τμημάτων ή αυτοτελών γραφείων, εκτός αν από την κατά τα ανωτέρω μετακίνηση διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία της Υπηρεσίας. (άρθρο 4)

II. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Τροποποιούνται-συμπληρώνονται διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.) και ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Επανακαθορίζεται η διαδικασία της προκαταρκτικής εξέτασης και παρέχεται το δικαίωμα στα πρόσωπα που μηνύονται ή εγκαλούνται και στα πρόσωπα στα οποία αποδίδεται η τέλεση αξιόποινης πράξης, να ζητούν αντίγραφα της δικογραφίας, να προτείνουν μάρτυρες προς εξέταση και να προσαγάγουν άλλα αποδεικτικά μέσα προς αντίκρουση των καταγγελομένων σε βάρος τους. (άρθρο 5)

2. Επανακαθορίζονται τα θέματα που αναφέρονται σε προδικαστικά ζητήματα στην ποινική δίκη. (άρθρο 6)

3. Εφεξής, την ιδιότητα του κατηγορουμένου αποκτά μόνο το πρόσωπο εναντίον του οποίου ασκήθηκε από τον εισαγγελέα ποινική δίωξη ή το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται αξιόποινη πράξη σε οποιοδήποτε στάδιο της ανάκρισης. (άρθρο 7)

4. Στα αδικήματα που εκδικάζονται ενώπιον του τριμελούς πλημμελειοδικείου προστίθεται και η συκοφαντική δυσφήμιση ανώνυμης εταιρείας. (άρθρο 8)

5. Επιτρέπεται η εφαρμογή του συστήματος τήρησης πρακτικών των συζητήσεων με φωνοληψία ενώπιον των δικαστηρίων που εκδικάζουν κακουργήματα και καθορίζεται η σχετική διαδικασία. (άρθρο 9)

6. Η διενέργεια προανάκρισης, στις προβλεπόμενες περιπτώσεις, επιτρέπεται εφεξής μόνο για συγκεκριμένες ανακριτικές πράξεις και για εξαιρετικούς λόγους που πρέπει να αναφέρονται ειδικά στην παραγγελία του εισαγγελέα. (άρθρο 10)

7. Προστίθεται το πλημμέλημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή, στις εγκληματικές πράξεις για τις οποίες μπορεί να επιβληθεί στον κατηγορούμενο προσωρινή κράτηση, με τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 282 του Κ.Π.Δ.. Στην περίπτωση αυτή, το ανώτατο όριο της προσωρινής κράτησης είναι διάρκειας έως έξι (6) μηνών δυνάμενο να παραταθεί για άλλους τρεις (3) μήνες. (άρθρο 11)

8. Κατά τη διαδικασία εξέτασης της απόλυσης κρατούμενου προσωρινά ή της παράτασης της προσωρινής κράτησης αυτού πέραν των έξι (6) μηνών, το αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών ή εφετών υποχρεούται σε κάθε περίπτωση να καλέσει ενώπιόν του τον κατηγορούμενο για να εκθέσει τις απόψεις του αυτοπροσώπως ή δια συνγόρου. Το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα. (άρθρο 12)

9. Παρέχεται η δυνατότητα εκπροσώπησης από συνηγόρο και στον κατηγορούμενο για κακουργήματα, καθώς και στον αιτούντα την ακύρωση διαδικασίας ή απόφασης ή την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης, λόγω άσκησης έφεσης ή αναίρεσης. (άρθρα 13 και 14)

10. Δεν απαιτείται εφεξής η προηγούμενη υποβολή του κατηγορουμένου στην εκτέλεση ανέκκλητης απόφασης επί πλημμελημάτων, προκειμένου να είναι παραδε-

κτή αίτηση του για ακύρωση της διαδικασίας, που πραγματοποιήθηκε χωρίς την παρουσία αυτού ή την εκπροσώπηση του από συνήγορο. (άρθρο 15)

11. Προβλέπεται ότι, περαιτέρω αναβολή της δίκης, μετά τη δεύτερη αναβολή, επιτρέπεται μόνο σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις και για λόγους ανωτέρας βίας, οι οποίοι πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά και αιτιολογημένα στη σχετική απόφαση αναβολής. (άρθρο 16)

12. Οι προβλεπόμενες από το άρθρο 435 του Κ.Π.Δ. συνέπειες της φυγοδικίας κατηγορουμένου (ανάκληση διάταξης ή απόφασης για άρση ή αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης και ταυτόχρονη αναστολή της διαδικασίας στο ακροατήριο) επέρχονται και στην περίπτωση που αυτός δεν εκπροσωπείται από συνήγορο κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 340 Κ.Π.Δ.. (άρθρο 17)

13. Για την παραδεκτή άσκηση από τον κατηγορούμενο έφεσης κατά βουλεύματος και την υποβολή αίτησης αναιρέσης κατά δικαστικής απόφασης, δεν απαιτείται πλέον να κρατείται ο ασκών τα ένδικα μέσα. (άρθρο 18)

III. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

1. Τροποποιούνται διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ.) και προβλέπονται τα εξής:

α. Ορίζεται η προθεσμία εντός της οποίας προσδιορίζεται υποχρεωτικά η δικάσιμος για την επανάληψη των δηλώσεων των συζύγων περί συναινετικής λύσης του γάμου τους.

β. Επιβάλλεται η υποχρέωση στον υπερθεματιστή, που ενεργεί για λογαριασμό τρίτου, να δηλώνει προηγουμένως τα πλήρη στοιχεία του τρίτου και να καταθέτει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, με το οποίο του δόθηκε η σχετική εντολή.

γ. Επανακαθορίζεται (αυξάνεται από το μισό στα δύο τρίτα της αξίας) η τιμή πρώτης προσφοράς κατασχεμένων πραγμάτων, η οποία απαιτείται να αναφέρεται στη σχετική κατασχετήρια έκθεση του δικαστικού επιμελητή. (άρθρα 19-21)

3. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 1532 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.) και παρέχεται η δυνατότητα στον εισαγγελέα να διατάσσει, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία τέκνου, σε περίπτωση κακής άσκησης της γονικής μέριμνας. (άρθρο 22)

IV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Τροποποιούνται-συμπληρώνονται διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.) και προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Παρέχεται στο δικαστήριο η δυνατότητα να επιβάλει συνολική ποινή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 94 του Π.Κ. για το έγκλημα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή. (άρθρο 23)

2. Επανακαθορίζεται (μειώνεται) κατά δύο έτη, ήτοι από το 67° στο 65°, η ηλικία του καταδίκου πέραν της οποίας κάθε ημέρα παραμονής στο σωφρονιστικό κατάστημα υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες εκτίομενης ποινής, για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης. (άρθρο 24)

3. Ο προβλεπόμενος χρονικός περιορισμός της αναστολής της παραγραφής εγκλημάτων (άρθρο 113 Π.Κ.) δεν ισχύει και στην περίπτωση που η αναβολή ή αναστολή της ποινικής δίκης λαμβάνει χώρα κατ' εφαρμογή του άρθρου 59 Κ.Π.Δ.. (άρθρο 25)

4.α. Επανακαθορίζονται, επί το αυστηρότερο, οι ποι-

νές που επιβάλλονται σε όποιον προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο κάποιον να διαπράξει ορισμένο πλημμέλημα, καθώς και σε όποιον προσφέρεται γι' αυτό ή αποδέχεται τέτοια πρόσκληση ή προσφορά.

β. Το ανωτέρω αδίκημα διώκεται κατ' έγκληση, μόνο αν το υπό εκτέλεση πλημμέλημα διώκεται ομοίως κατ' έγκληση. (άρθρο 26)

5. Ο υπαίτιος συγκεκριμένων αξιόποινων πράξεων απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν, ανεξαρτήτως κινήτρων, ικανοποιήσει πλήρως τον ζημιωθέντα, μέχρι την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο. (άρθρο 27)

6. Για την ποινική δίωξη του αδικήματος της απλής χρεωκοπίας απαιτείται εφεξής έγκληση του συνδίκου ή του πτωχευτικού πιστωτή. (άρθρο 28)

V. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

1.α. Μετατρέπονται σε χρηματικές, οι ανεκτέλεστες ποινές φυλάκισης που έχουν επιβληθεί για πλημμελήματα με δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες καθίστανται αμετάκλητες μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, πλην των οριζόμενων εξαιρέσεων.

β. Καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής της ανωτέρω ρύθμισης. (άρθρο 29)

2.α. Κρατούμενοι, οι οποίοι εκτίουν ποινή φυλάκισης για πλημμελήματα, κατά τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, απολύονται υπό τον όρο της ανάκλησης, εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

β. Οι κατά τα ανωτέρω απολυόμενοι εκτίουν αθροιστικά και το υπόλοιπο της ποινής για την οποία έχουν απολυθεί υπό όρο, σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης τους για νέο έγκλημα, που τελείται από δόλο, εντός έτους από την ανωτέρω ημερομηνία.

γ. Απαγορεύεται η προσωπική κράτηση των απολυομένων, για την είσπραξη των δικαστικών εξόδων και τελών, που τους έχουν καταλογιστεί με τις οικείες καταδικαστικές αποφάσεις. Σε περίπτωση που έχει επιβληθεί στους ανωτέρω και χρηματική ποινή, αυτή, με τα δικαστικά έξοδα που τυχόν δεν έχουν βεβαιωθεί, ββαιώνεται αρμοδίως, κατά τις κείμενες διατάξεις, πριν από την απόλυση τους.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα στους κρατούμενους για πλημμελήματα, που δεν έχουν εκτίσει τον προβλεπόμενο ελάχιστο χρόνο για την απόλυση τους, να μετατρέψουν σε χρηματικές τις ποινές που τους έχουν επιβληθεί, με τους τιθέμενους όρους.

ε. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις επεκτείνονται και στους καταδίκους που αποκτούν τις σχετικές προϋποθέσεις σε χρόνο μεταγενέστερο της δημοσίευσης του υπό ψήφιση νόμου, μετά από άσκηση ενδίκου μέσου και εφόσον η έκτιση της ποινής τους έχει αρχίσει κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού. (άρθρο 30)

3. Παραγράφεται το αξιόποينو και παύει η δίωξη συγκεκριμένων αξιόποινων πράξεων, που έχουν τελεστεί / τελούνται μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου. Στην περίπτωση αυτή, αν ο υπαίτιος καταδικαστεί αμετάκλητα, για νέα κακουργηματική ή πλημμεληματική πράξη που τελείται από δόλο εντός έτους από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, σε στερητική της ελευθερίας ποινή ανώτερη των δύο (2) μηνών ή σε χρηματική ποινή τουλάχιστον 150 ευρώ, συνεχίζεται κατ' αυτού η ποινική δίωξη που έχει παυθεί, κατά τα ανωτέρω. (άρθρο 31)

4. Παραγράφονται και δεν εκτελούνται οι ποινές διάρ-

κειας μέχρι έξι (6) μηνών, που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις εκδοθείσες μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Σε περίπτωση νέας καταδίκης, ο καταδικασθείς εκτίει αθροιστικά και τη μη εκτιθείσα ποινή. (άρθρο 32)

5. Για την επιβολή της ποινής φυλάκισης και της χρηματικής ποινής σε όσους δεν καταβάλλουν τις ασφαλιστικές εισφορές στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς, κατ' εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του α.ν.86/1967, απαιτείται όπως το συνολικό ποσό των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτικών και ασφαλισμένων) που βαρύνουν τον υπόχρεο υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ. (άρθρο 33)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 720.000 ευρώ περίπου, από τη φωνοληπτική τήρηση των πρακτικών στα δικαστήρια που εκδικάζουν κακουργήματα. (άρθρο 9)

2. Εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια των κατάλληλων μηχανικών μέσων για τις ανάγκες της φωνοληπτικής τήρησης των πρακτικών στα ανωτέρω δικαστήρια. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των 200.000 ευρώ περίπου. (άρθρο 9)

3. Ενεχόμενη δαπάνη από την:

i) Επιβολή προσωρινής κράτησης, καθώς και από την επιβολή συνολικής ποινής για το έγκλημα (πλημμέλημα) της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή. (άρθρα 11 και 23)

ii) Την αύξηση των ποινών που επιβάλλονται σε όποιους προκαλούν ή παροτρύνουν, με οποιονδήποτε τρόπο, κάποιο πρόσωπο να διαπράξει ορισμένο πλημμέλημα, καθώς και σε όποιους προσφέρονται γι' αυτό ή αποδέχονται τέτοιου είδους προκλήσεις ή προσφορές. (άρθρο 26)

4. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από τη μη είσπραξη από κρατούμενους που απολύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του νομοσχεδίου, δικαστικών εξόδων και τελών που τους έχουν επιβληθεί, λόγω της εισαγόμενης με τις ανωτέρω διατάξεις απαγόρευσης της προσωποκράτησης για την αιτία αυτή. (άρθρο 30 παρ.5)

5. Ενδεχόμενη αποτροπή δαπάνης από την:

i) Συντέλεση της υπό όρο απόλυσης σε ενωρίτερο χρόνο, λόγω της μείωσης κατά δύο (2) έτη (από το 67° στο 65°) του έτους της ηλικίας του καταδίκου για τον ευεργετικό υπολογισμό της εκτιμώμενης ποινής. (άρθρο 24)

ii) Απόλυση, υπό προϋποθέσεις και με τον όρο της ανάκλησης, κρατουμένων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παρ.1 και 6 του άρθρου 30 του υπό ψήφιση νόμου και εφόσον αυτοί δεν υποπέσουν, εντός έτους από τον ανωτέρω χρόνο, σε νέο από δόλο τελούμενο έγκλημα και καταδικαστούν αμετάκλητα σε στερητική της ελευθερίας ποινή μεγαλύτερη του έτους. (άρθρο 30)

B. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Τ.Α.Χ.ΔΙ.Κ. και των λοιπών φορέων της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 (Ταμείο Νομικών, Ο.Γ.Α., Ο.Α.Ε.Ε., Ταμεία Πρόνοιας Δικηγόρων κ.λπ.)

1. Απώλεια εσόδων από την:

i) Παραγραφή του αξιοποιήσιμου και την παύση της δίωξης συγκεκριμένων αξιολογούμενων πράξεων που έχουν τελεστεί /τελούνται μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου και εφόσον ο υπαίτιος δεν καταδικαστεί αμετάκλητα για νέα κακουργηματική ή πλημμεληματική πράξη που τελείται από δόλο, εντός έτους από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, σε στερητική της ελευθερίας ποινή ανώτερη των δύο (2) μηνών ή σε χρηματική ποινή 150 ευρώ τουλάχιστον. (άρθρο 31)

ii) Παραγραφή και μη εκτέλεση υπό όρους των ποινών διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις που εκδίδονται ή έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου και εφόσον βεβαιώς ο καταδικασθείς δεν καταδικάζεται εκ νέου. (άρθρο 32)

2. Αύξηση εσόδων από τη μετατροπή σε χρηματικές των:

i) Ανεκτέλεστων ποινών φυλάκισης που έχουν επιβληθεί για πλημμελήματα με δικαστικές αποφάσεις που καθίστανται αμετάκλητες μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρο 29 παρ. 1)

ii) Αποφάσεων που δεν έχουν μετατραπεί σε χρηματικές και αφορούν κρατούμενους οι οποίοι δεν έχουν εκτίσει τον προβλεπόμενο ελάχιστο χρόνο για την απόλυση τους υπό τον όρο της ανάκλησης. (άρθρο 30 παρ.6)

Γ. Επί του προϋπολογισμού ασφαλιστικών οργάνων (Ν.Π.Δ.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από τη μη εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967, για περιπτώσεις οφειλών ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτών και ασφαλισμένων) που δεν υπερβαίνουν τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ. (άρθρο 33)

Αθήνα, 11 Απριλίου 2005

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Α. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 720.000 ευρώ περίπου, από τη φωνοληπτική τήρηση των πρακτικών στα δικαστήρια που εκδικάζουν κακουργήματα. (άρθρο 9)

2. Εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια των κατάλληλων μηχανικών μέσων για τις ανάγκες της φωνοληπτικής τήρησης των πρακτικών στα ανωτέρω δικαστήρια. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται στο ποσό των 200.000 ευρώ περίπου. (άρθρο 9)

3. Ενεχόμενη δαπάνη από την:

i) Επιβολή προσωρινής κράτησης, καθώς και από την επιβολή συνολικής ποινής για το έγκλημα (πλημμέλημα) της ανθρωποκτονίας από αμέλεια κατά συρροή.

(άρθρα 11 και 23)

ii) Την αύξηση των ποινών που επιβάλλονται σε όποιους προκαλούν ή παροτρύνουν, με οποιονδήποτε τρόπο, κάποιο πρόσωπο να διαπράξει ορισμένο πλημμέλημα, καθώς και σε όποιους προσφέρονται γι' αυτό ή αποδέχονται τέτοιου είδους προκλήσεις ή προσφορές.

(άρθρο 26)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

4. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από τη μη είσπραξη από κρατούμενους που απολύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του νομοσχεδίου, δικαστικών εξόδων και τελών που τους έχουν επιβληθεί, λόγω της εισαγόμενης με τις ανωτέρω διατάξεις απαγόρευσης της προσωποκράτησης για την αιτία αυτή.

(άρθρο 30 παρ.5)

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Β. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και των λοιπών φορέων της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 (Ταμείο Νομικών, Ο.Γ.Α., Ο.Α.Ε.Ε., Ταμεία Πρόνοιας Δικηγόρων κ.λπ.)

Απώλεια εσόδων από την:

i) Παραγραφή του αξιοποιήσιμου και την παύση της δίωξης συγκεκριμένων αξιόποινων πράξεων που έχουν τελεστεί/τελούνται μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου και εφόσον ο υπαίτιος δεν καταδικαστεί αμετάκλητα για νέα κακουργηματική ή πλημμεληματική πράξη που τελείται από δόλο, εντός έτους από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, σε στερητική της ελευθερίας ποινή ανώτερη των δύο (2) μηνών ή σε χρηματική ποινή 150 ευρώ τουλάχιστον. (άρθρο 31)

ii) Παραγραφή και μη εκτέλεση υπό όρους των ποινών διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις που εκδίδονται ή έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου και εφόσον βεβαίως ο καταδικασθείς δεν καταδικάζεται εκ νέου. (άρθρο 32)

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων αναμένεται να υπερκαλυφθεί από την αύξηση των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των ανωτέρω φορέων, που θα προκύψει από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 29 παρ.1 και 30 παρ. 6 του νομοσχεδίου.

Γ. Επί του προϋπολογισμού ασφαλιστικών οργανισμών (Ν.Π.Δ.Δ. επιχορηγούμενα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από τη μη εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του α.ν.86/1967, για περιπτώσεις οφειλών ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτών και ασφαλισμένων) που δεν υπερβαίνουν τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ. (άρθρο 33)

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων του προϋπολογισμού των οικείων ασφαλιστικών φορέων.

Αθήνα, 11 Απριλίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Γ. Αλογοσκούφης

Αν. Παπαληγούρας

